

Citrus trifoliata

Foto's: Peter Hellings

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Citrus* is een oude Latijnse naam voor citrusbomen. Hoewel de soort voorheen als *Poncirus trifoliata* in een monotypisch geslacht (*Poncirus*) werd geplaatst, wordt het nu vaak geassocieerd binnen

het geslacht *Citrus*. De soortaanduiding '*trifoliata*' is afgeleid van het Latijnse '*tri*-' (drie) en '*folium*' (blad), wat verwijst naar de opvallende bladeren die uit drie deelblaadjes bestaan.

Taxonomie

- Rijk: *Plantae* (Planten)
- Orde: *Sapindales*
- Familie: *Rutaceae* (Wijnruitfamilie)
- Geslacht: *Citrus* (Citrus)
- Soort: *Citrus trifoliata* (Synoniem: *Poncirus trifoliata*)

Synoniemen

Het meest bekende synoniem is *Poncirus trifoliata*. Andere synoniemen zijn onder meer *Citrus trifolia* en *Aegle sepiaria*.

Eventuele variëteiten en cultivars

De meest opvallende variëteit is *Citrus trifoliata* 'Flying Dragon', een dwergvorm die bekend staat om zijn sterk verdraaide, kurkentrekkerachtige takken en stekels.

Cultivars, vaak gekweekt voor hun gebruik als onderstam of als sierplant, zijn zeldzaam. Enkele zijn: 'Monstrosa' (verwijst naar 'Flying Dragon' vanwege de ongebruikelijke groei), en soms worden er zaailingen met uitzonderlijke koudehardheid geselecteerd, maar deze hebben zelden formele cultivarnamen. De meeste interesse ligt bij hybriden (citrumelo's of citranges) die *C. trifoliata* als ouder hebben, zoals *Citrus × insitorum* ('Citrange') en *Citrus × paradisi* ('Citrumelo'), hoewel dit geen cultivars van de soort zelf zijn.

Familie

Citrus trifoliata behoort tot de familie *Rutaceae*, de wijnruitfamilie.

Hoogte

De plant groeit meestal uit tot een grote, dicht vertakte struik of een kleine boom met een hoogte van 3 tot 8 meter.

Bloemkleur

De bloemen zijn zuiver wit, met vijf bloembladen, en verspreiden een sterke, aangename citrusgeur.

Bladkleur

De bladeren zijn in de zomer glanzend donkergroen. Ze hebben een opvallende geelgroene tot goudgele herfstkleur voordat ze afvallen, aangezien dit een van de weinige bladverliezende citrussoorten is. De jonge twijgen zijn felgroen.

Bloeiperiode

De bloei vindt vroeg in het voorjaar plaats, vaak nog voordat de bladeren verschijnen, meestal in april of mei.

Standplaats

De plant vereist een standplaats in de volle zon tot lichte schaduw. De grond moet goed doorlatend zijn, bij voorkeur licht zuur tot neutraal. De plant is opmerkelijk tolerant ten opzichte van diverse grondsoorten, zolang deze maar niet permanent nat zijn.

Herkomst

Citrus trifoliata is inheems in het noorden van China en Korea.

Soort gewas

Het is een bladverliezende struik of kleine boom, bekend om zijn dorens en extreme winterhardheid in vergelijking met andere *Citrus*-soorten.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke methode is door zaad, aangezien de plant poly-embryonaal is, wat betekent dat zaailingen vaak genetisch identiek zijn aan de moederplant (nucellaire embryonie). Vermeerdering kan ook plaatsvinden door stekken of enten, vooral bij het kweken van de variëteit '*Flying Dragon*'.

Klimaatzone

De plant is de meest winterharde van alle citrusplanten en gedijt goed in USDA-zones 5 tot 9, waarbij zone 5 de grens vormt voor de winterhardheid.

Insecten

In haar natuurlijke verspreidingsgebied kan de plant worden bezocht door citrusbestuivers. Ze wordt vaak gebruikt als onderstam vanwege haar weerstand tegen diverse bodemziekten en nematoden, maar in koude klimaten is ze over het algemeen vrij van de ernstige plagen die subtropische citrussen teisteren. Bladluizen en spint kunnen soms voorkomen.

Bronvermelding

- <https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=286663>
- <https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:77227092-1>
- <https://www.rhs.org.uk/plants/31998/poncirus-trifoliata/details>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Citrus</i> (Latijnse naam voor citrus); <i>trifoliata</i> (Latijn: 'drie bladen', verwijzend naar de drietallige bladeren).
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Clade: Tracheofyten, Clade: Angiospermen, Clade: Eudicots, Clade: Rosiden, Orde: <i>Sapindales</i> , Familie: <i>Rutaceae</i> , Geslacht: <i>Citrus</i> , Soort: <i>Citrus trifoliata</i> .
Synoniemen	<i>Poncirus trifoliata</i> , <i>Citrus trifolia</i> , <i>Aegle sepiaria</i> .
Variëteiten en cultivars	Variëteit: <i>Citrus trifoliata</i> 'Flying Dragon'; Cultivars: 'Monstrosa'.
Familie	<i>Rutaceae</i> (Wijnruitfamilie).
Hoogte	3 tot 8 meter.
Bloemkleur	Zuiver wit, met een sterke citrusgeur.
Bladkleur	Zomer: glanzend donkergroen; Herfst: geelgroen tot goudgeel.
Bloeiperiode	April of mei (vroeg voorjaar, vaak vóór bladontwikkeling).
Standplaats	Volle zon tot lichte schaduw, goed doorlatende, licht zure tot neutrale grond.
Herkomst	Noord-China en Korea.
Soort gewas	Bladverliezende struik of kleine boom, met dorens.
Vermeerderingswijze	Zaad (vaak poly-embryonaal), stekken, enten.
Klimaatzone (usda-zones)	Zones 5 tot 9.
Insecten	Trekt citrusbestuivers aan; gebruikt als resistente onderstam; soms bladluizen en spint.